

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De heer J. H.

te A.

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.minocw.nl

Onze referentie
BOA/EBV176311
NH

Uw brief van
3 november 2009

Datum **18 DEC 2009**

Betreft Tweede correctie centraal schriftelijk examen

Geachte heer Hoekstra,

Dank voor uw brief van 3 november 2009. Voor de late beantwoording bied ik u mijn excuses aan. In uw brief gaat u in op de manier waarop de tweede correctie van het centraal schriftelijk examen havo en vwo is georganiseerd. U hebt bezwaren tegen de correctieverklaring en tegen de score-cijferomzetting achteraf. Verder vindt u de kwaliteit van de examens natuurkunde twijfelachtig. Hieronder zal ik puntsgewijs op uw brief ingaan.

Volledige tweede correctie

Hoewel de tweede correctie altijd al volledig moest worden uitgevoerd, deden sommige docenten dit steekproefsgewijs, zoals u zelf aangeeft. Omdat dit voor leerlingen zowel voordelig als nadelig kon uitpakken, heeft het LAKS een volledige en objectieve tweede correctie geëist die sinds 2008 weer nageleefd moet worden. Om zeker te weten dat docenten de tweede correctie ook daadwerkelijk uitvoeren, wordt van hen gevraagd een verklaring te ondertekenen. Deze verklaring is juridisch toegestaan en dient er onder meer voor dat het bevoegd gezag van de school de verantwoordelijkheid neemt voor het werk van de corrector. De tweede corrector wordt aangewezen door de minister (via de IB-groep) en de school heeft hier formeel geen invloed op. Overigens is de door u genoemde verklaring DI400 al in de jaren negentig afgeschaft.

De vergoeding die docenten in het verleden ontvingen, is nu opgenomen in de lumpsum die de scholen ontvangen. Deze is bedoeld voor kleine kosten zoals extra porto- en telefoonkosten van de correctoren. De (tweede) correctie behoort namelijk tot de taak van de leraar en dus tot het taakbeleid van de school.

Kwaliteit examens

Hoewel het Cito de examens op een zorgvuldige manier opstelt, zijn onvolkomenheden niet geheel te vermijden. Fouten ontstaan meestal als op een laat moment een deel van een opgave wordt aangepast en daarbij de gevolgen voor de rest van de opgave onvoldoende aandacht krijgen.

Het College voor Examens (CvE, voorheen CEVO) hanteert een zorgvuldige procedure waarbij docenten en anderen veronderstelde fouten in examens kunnen melden. De mening dat het CvE fouten zou bagatelliseren, deel ik niet. De deskundigen van het CvE gaan na of de examenvraag of het correctievoorschrift inderdaad een fout bevat die van invloed kan zijn op het werk van de kandidaat of op de beoordeling daarvan. Overigens staat via de Algemene wet bestuursrecht (AWB) vast dat de deskundigen van het CvE uiteindelijk beoordelen of een examenopgave juist is. Juist daarom hecht het CvE bijzonder aan inbreng van de mensen uit het veld, via de vakverenigingen of individueel. Verder neemt het CvE elke vraag en opmerking van deze mensen serieus.

Datum

Onze referentie
176311

Als een vraag buiten de beoordeling wordt gelaten of een onvolkomenheid bij de normering wordt gecompenseerd, doet dat inderdaad niet automatisch recht aan de mogelijke verwarring die dit bij de individuele leerling teweeg kan hebben gebracht. Het is echter niet mogelijk om via een individuele 'verwarringsmeting' rekening te houden met elke individuele leerling. Bovendien gaat het slechts om een enkele fout in een examen dat veel vragen bevat. Van kandidaten op havo- en vwo-niveau mag worden verwacht dat zij niet lamgeslagen worden door één veronderstelde fout in slechts één van de opgaven, maar zich vooral op de andere vragen concentreren.

Soms is het bij de afsluiting van havo en/of vwo niet meer relevant of de leerling een deelvaardigheid beheerst, maar mag van de kandidaat worden verwacht dat hij beide vaardigheden die in een opgave gevraagd worden in samenhang kan toepassen. Als dat de eis is die aan kandidaten wordt gesteld, dan wordt pas een punt toegekend als de kandidaat aan beide eisen heeft voldaan. De corrigerende docent kan dat als streng ervaren, als hij al blij is dat de kandidaat één van beide vaardigheden toont. Daarvoor kan hij dan echter geen punten toekennen.

Score-cijferomrekening

De huidige score-cijferomrekening is voor het eerst toegepast bij het centraal examen van 2000. Echter, ook bij de methodieken die het CvE in de decennia daarvoor hanteerde, werd de score-cijferomrekening achteraf vastgesteld. Bij het tot 2000 gebruikte lineaire verband werd alleen een aanpassing naar boven gehanteerd, waardoor wellicht de indruk is ontstaan dat 1,0 de standaard is. Dat was echter toen net zo min het geval als nu. Het aantal normeringstermen dicht tegen de bovengrens van 2,0 neemt de laatste jaren niet toe.

Hoewel de kwaliteit en het niveau van de centrale examens door de jaren heen globaal op hetzelfde niveau liggen, is een exact gelijk niveau technisch niet haalbaar. Dit geldt ook voor de schoolexamens. Bij schoolexamens wordt dit probleem ondervangen door een redelijk aantal opeenvolgende toetsen, waaruit een gemiddelde naar voren komt. Bij het centrale examen is hiervan geen sprake. Daarom is het bij centrale examens, anders dan bij schoolexamentoetsen, essentieel dat achteraf via de normeringsterm de zwaarte gelijk wordt gesteld.

Vaststelling normering

Er is geen sprake van een **bij**stelling van de normering, zoals u beweert, behalve dan bij onvolkomenheden. Deze bijstelling op grond van onvolkomenheden is niet op statistiek gebaseerd. In alle andere situaties is sprake van een **vast**stelling van de normering, waarbij de normeringsterm een getal tussen 0,0 en 2,0 is (**randwaarden meegerekend**) en waarbij de 1,0 niet een voorkeurspositie heeft ten opzichte van welk ander getal dan ook.

Er zijn geen aanwijzingen dat zwakke kandidaten in het algemeen gedupeerd worden bij een examen dat moeilijker is dan gemiddeld, omdat zij daardoor in verwarring zouden raken. Het CvE stelt de normeringsterm van de examens natuurkunde van havo en vwo vast na een zorgvuldige testprocedure met leerlingen, waarbij de moeilijkheidsgraad van het examen geijkt is op die van een examen van een voorgaand jaar.

Datum

Onze referentie
176311

Demotivatie corrector

Het zou inderdaad voor een corrector prettig zijn om vooraf te weten welke gevolgen zijn beoordeling heeft voor het eindresultaat. Echter, omdat het CvE de normering alleen kan vaststellen na afloop van de examens, zou het de wens van correctoren alleen kunnen honoreren door eerst de resultaten van de eerste correctoren op te vragen, dan de normeringsterm bekend te maken en pas daarna de correctieprocedure met eerste en tweede corrector officieel te starten. Dat zou echter leiden tot een verlenging van de examenperiode met tenminste twee weken. Bovendien is het niet relevant. Elke kandidaat heeft er recht op dat een tweede corrector eventuele onvolkomenheden in de beoordeling van de eerste corrector ontdekt. Beperking van een volledige tweede correctie tot de kandidaten die er kritisch voorstaan of tot een steekproef is weliswaar geschikt als statistisch gegeven maar niet voor de vaststelling van het cijfer van de individuele kandidaat.

Ik hoop dat ik u met deze uitleg duidelijk heb kunnen maken dat zowel de samenstelling als de beoordeling van de eindexamens met de grootste zorgvuldigheid gebeurt. De correctieverklaring maakt daar deel van uit. Ik zal die dan ook handhaven.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart